صفحهٔ ۱۱۰ کتاب درسی

پرسش متن

آیا می‌توانید نام دو سنگ رسوبی تبخیری را بنویسید؟ سنگ گچ و سنگ نمک

صفحهٔ ۱۱۱ کتاب درسی

فکر کنید

با توجه به شکل زیر، تفاوت و تشابه دو سنگ کنگلومرا و ماسه‌سنگ را بگویید.

الف) سنگ کنگلومرا

ب) ماسه‌سنگ

تشابه: هر دو جزء سنگ‌های رسوبی آواری هستند و ذرات آنها توسط مادّه‌ای به نام سیمان به هم چسبیده‌اند.

تفاوت: ذرات کنگلومرا درشت ولی ذرات ماسه‌سنگ ریزتر هستند.

صفحهٔ ۱۱۲ کتاب درسی

فکر کنید

۱- اگر خشت خام و آجر را در آب بیندازیم، چه تغییری در آنها روی می‌دهد؟ آنها را با هم مقایسه کنید.

اگر خشت خام را در آب بیندازیم، به گل تبدیل می‌شود، اما اگر آجر را در آب بیندازیم، تغییری نمی‌کند.

۲- چه عاملی باعث تغییر خشت خام به آجر شده است؟ گرما

۳- این تغییر را با دگرگونی سنگ‌ها مقایسه کنید و نتیجه را برای هم‌کلاسان خود بگویید.

فرایند دگرگونی سنگ‌ها شبیه فرایند تهیهٔ آجر است. سنگ‌ها نیز وقتی در معرض گرمای زیاد قرار می‌گیرند، تغییراتی در آنها بروز می‌کند و به سنگ‌های دگرگون‌شده تبدیل می‌شوند. با این تفاوت که علاوه بر حرارت، عامل فشار و محلول‌های داغ درون زمین نیز در دگرگونی سنگ‌ها تأثیر دارند.

صفحهٔ ۱۱۲ کتاب درسی

اطلاعات جمع‌آوری کنید

دربارهٔ میزان استحکام سنگ‌های دگرگونی اطلاعات جمع‌آوری کنید و به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

۱- استحکام سنگ‌های رسوبی بیشتر است یا سنگ‌های دگرگونی؟ سنگ‌های دگرگونی

۲- چه عواملی باعث استحکام سنگ‌های دگرگونی می‌شود؟

در سنگ‌های دگرگونی، گرما و فشار باعث از بین رفتن فضای بین دانه‌ها شده و تراکم آنها را افزایش می‌دهد. همچنین واکنش‌های دگرگون‌کننده، کانی‌های ناپایدار را با کانی‌های پایدارتر عوض می‌کنند و تبلور مجدد، پیوند میان دانه‌های رسوبی و سیمان بین آنها را مستحکم‌تر می‌کند.

خرید آنلاین در gajmarket.com